

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ»

Α.Π.: οικ. 2389/22-12-2025

**12η ΑΠΟΦΑΣΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ» 2021-2027
δια της ΓΡΑΠΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ**

Σήμερα, ημέρα Δευτέρα 22 Δεκεμβρίου 2025 ολοκληρώθηκε η προβλεπόμενη από τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ» 2021-2027 (Επ.Πα.), Γραπτή Διαδικασία με θέματα ημερήσιας διάταξης:

Θέμα 1ο: Ενημέρωση επί της Έκθεσης Ενδιάμεσης Επανεξέτασης και έγκριση της 1ης Αναθεώρησης του προγράμματος «Ιόνια Νησιά 2021-2027».

Σύμφωνα με τη Γραπτή Διαδικασία, με την α.π.οικ. 2312/10-12-2025 Πρόσκληση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ», απεστάλη σε όλα τα Μέλη της Επ.Πα., μέσω της επιχειρησιακής πλατφόρμας «ΔΙΑΥΛΟΣ» αίτημα-εισήγηση περί «Ενημέρωσης επί της Έκθεσης Ενδιάμεσης Επανεξέτασης και έγκριση της 1ης Αναθεώρησης του προγράμματος «Ιόνια Νησιά 2021-2027»».

Κατά την 12η συνεδρίαση της Επ.Πα. με Γραπτή Διαδικασία, τις εισηγήσεις μέσω της πλατφόρμας «ΔΙΑΥΛΟΣ» έλαβαν 50 Μέλη της με δικαίωμα ψήφου¹ και 12 μέλη της χωρίς δικαίωμα ψήφου, σύμφωνα με την οικ. 940/16-062025 (ΑΔΑ:ΕΟΕΗ7ΛΕ-Ι19) Απόφαση περί “9ης Τροποποίησης της Συγκρότησης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Περιφερειακού Προγράμματος «Ιόνια Νησιά» 2021 – 2027”.

Σύμφωνα με το Άρθρο 6 του Κανονισμού Λειτουργίας της ΕπΠα, για επείγοντα θέματα ή για θέματα για τα οποία υπάρχει εξουσιοδότηση από την Επιτροπή Παρακολούθησης, ο/η Πρόεδρος πραγματοποιεί Γραπτή Διαδικασία, με την υποστήριξη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ» 2021-2027, ως ακολούθως:

¹ Για επιπλέον 1 φορέα με δικαίωμα ψήφου δεν έχει οριστεί εκπροσώπηση

- i. Αποστέλλει στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης σχέδιο εισήγησης μέσω της επιχειρησιακής πλατφόρμας «ΔΙΑΥΛΟΣ».
- ii. Τα μέλη εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών πρέπει να εκφράσουν γραπτά τη γνώμη τους, μέσω της επιχειρησιακής πλατφόρμας «ΔΙΑΥΛΟΣ». **Η προθεσμία των δέκα (10) εργάσιμων ημερών σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις μπορεί να οριστεί σε μικρότερο διάστημα.**
- iii. Η εισήγηση θεωρείται εγκριθείσα όταν έχει απαντήσει θετικά η απόλυτη πλειοψηφία των εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης. Η παράλειψη αποστολής γραπτής απάντησης ως ανωτέρω, εντός των χρονικών ορίων που τίθενται κάθε φορά, θεωρείται ως αποδοχή.

Τα περιορισμένα χρονικά περιθώρια που προκύπτουν από το με α.π. 186909 ΕΞ 2025/27-10-2025 έγγραφο, «Οδηγίες για την Ενδιάμεση Επανεξέταση και την Αναθεώρηση των Προγραμμάτων 2021-2027 στο πλαίσιο των Κανονισμών (ΕΕ) 2025/1914 και (ΕΕ) 2025/1913», σε συνδυασμό με το ότι δεν προβλέπεται νέα τακτική συνεδρίαση της Επ.Πα στο προσεχές διάστημα, καθιστούν εξαιρετικά επείγουσα την έγκριση της Έκθεσης Ενδιάμεσης Επανεξέτασης και της 1ης Αναθεώρησης του προγράμματος «Ιόνια Νησιά 2021-2027», ώστε να είναι εφικτή η έγκαιρη ανάρτησής τους στην SFC (29-12-2025).

ΘΕΜΑ 1^ο: Ενημέρωση επί της Έκθεσης Ενδιάμεσης Επανεξέτασης και έγκριση της 1ης Αναθεώρησης του προγράμματος «Ιόνια Νησιά 2021-2027».

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ) 2021/1060 και ειδικότερα στο άρθρο 18, θεσπίζεται για τη βέλτιστη και συνεκτική χρήση των ευρωπαϊκών πόρων, η διαδικασία της ενδιάμεσης επανεξέτασης των Προγραμμάτων της Πολιτικής Συνοχής, η οποία και θα καθορίσει την οριστική κατανομή του ποσού ευελιξίας που αντιστοιχεί στο 50 % της συνεισφοράς για τα έτη 2026 και 2027 ανά Πρόγραμμα.

Σε αυτό το πλαίσιο θα ληφθούν υπόψη οι νέες προκλήσεις που προσδιορίζονται στις σχετικές Ειδικές Συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου που εκδίδονται από το Συμβούλιο εντός του 2024, καθώς και δυσκολίες ή / και έκτακτες ή ασυνήθιστες περιστάσεις οι οποίες προέκυψαν κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης, ήτοι έως και 31 Δεκεμβρίου 2024.

Σκοπός της επανεξέτασης είναι η ολοκληρωμένη προσαρμογή των Προγραμμάτων, συνεκτιμώντας:

- την επίδοση αυτών,
- την πρόοδο στην εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα(ΕΣΕΚ),
- την εφαρμογή των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα για τα κοινωνικά δικαιώματα και
- την κοινωνικοοικονομική κατάσταση του κράτους μέλους ή περιφέρειας, συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων σημαντικών αρνητικών χρηματοπιστωτικών, οικονομικών ή κοινωνικών εξελίξεων ή δημογραφικών προκλήσεων. Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προστιθέμενη αξία της ευρωπαϊκής στήριξης, το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο

και οι Ειδικές Συστάσεις ανά χώρα αποτελούν σημαντικό εργαλείο της επανεξέτασης της πορείας υλοποίησης των Προγραμμάτων.

Οι Διαχειριστικές Αρχές δύνανται να προβούν σε κάθε άλλη τροποποίηση του Προγράμματος που κρίνουν σκόπιμη εφόσον είναι επαρκώς αιτιολογημένη και δεν έρχεται σε αντίθεση με τα συμπεράσματα της ενδιάμεσης επανεξέτασης και κατά συνέπεια τις Ειδικές ανά χώρα Συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Η διαδικασία ενδιάμεσης επανεξέτασης δύναται να επιφέρει είτε αιτιολογημένη τροποποίηση του υπό εξέταση Προγράμματος, είτε αιτιολογημένη επιβεβαίωση του υφιστάμενου σχεδιασμού και της κατανομής του ποσού ευελιξίας και επομένως τη μη τροποποίηση του υπό εξέταση Προγράμματος.

Α. Ενδιάμεση Επανεξέταση και Αναθεώρηση Προγραμμάτων-Κανονιστικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το άρθρο 18 του ΚΚΔ 2021/1060, έως **31/3/2025** υποβάλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η Έκθεση Ενδιάμεσης Επανεξέτασης των Προγραμμάτων 2021-2027 τα οποία στηρίζονται από το ΕΤΠΑ (με εξαίρεση τα προγράμματα Interreg), το ΕΚΤ+, το Ταμείο Συνοχής και το ΤΔΜ, καθώς και πρόταση οριστικής κατανομής του ποσού ευελιξίας των Προγραμμάτων, όπως προβλέπεται στην παρ. 1, β' εδάφιο του άρθρου 86 του ΚΚΔ.

Ειδικότερα, στην παρ. 1 του άρθρου 18 ΚΚΔ θεσπίζεται υποχρέωση ενδιάμεσης επανεξέτασης των Προγραμμάτων και προβλέπεται ότι τα σημεία που λαμβάνονται υπόψη στην έκθεση της ενδιάμεσης επανεξέτασης, είναι τα εξής:

α) οι Ειδικές Συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τη χώρα οι οποίες εκδόθηκαν στις 19 Ιουνίου 2024 εγκρίθηκαν τον Νοέμβριο 2024. Ειδικά για την Ελλάδα, τα κρίσιμα κείμενα αναφοράς είναι η Σύσταση του Συμβουλίου² σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης της Ελλάδας (2024), καθώς και η συνοδευτική αυτής Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ελλάδα (2024).

β) η πρόοδος υλοποίησης του επικαιροποιημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), καθώς και η πρόοδος επίτευξης του στόχου της συνεισφοράς για το κλίμα σε εθνικό επίπεδο

γ) η πρόοδος της χώρας στην εφαρμογή των αρχών του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, λαμβάνοντας υπόψη το Παράρτημα 14 του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου «Δεξιότητες και προκλήσεις στην κοινωνική πολιτική υπό το πρίσμα του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων» καθώς και κάθε άλλο σχετικό θεματικό Παράρτημα του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

δ) η κοινωνικοοικονομική κατάσταση του κράτους-μέλους ή περιφέρειας, με ιδιαίτερη έμφαση στις χωρικές ανάγκες ανά Περιφέρεια, λαμβάνοντας υπόψη κάθε σημαντική αρνητική χρηματοοικονομική, οικονομική ή κοινωνική εξέλιξη. Επιπρόσθετα, έχει δοθεί έμφαση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ανάλυση των δημογραφικών προκλήσεων σε

² Με βάση τη Σύσταση του Συμβουλίου συνιστάται στην Ελλάδα, μεταξύ άλλων «να επιταχύνει την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής και στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης να εξακολουθήσει να επικεντρώνεται στις συμφωνηθείσες προτεραιότητες, λαμβάνοντας μέτρα για την καλύτερη αντιμετώπιση των αναγκών στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας έναντι των κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, εξετάζοντας παράλληλα τις δυνατότητες που παρέχει η πρωτοβουλία για την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη με σκοπό της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας».

εθνικό και περιφερειακό επίπεδο κατά περίπτωση, καθώς και των επιπτώσεων στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας.

ε) τα κυριότερα αποτελέσματα των διαθέσιμων σχετικών αξιολογήσεων 2014-2020 και 2021-2027.

στ) η πρόοδος στην επίτευξη των οροσήμων, λαμβάνοντας υπόψη τις μείζονες δυσκολίες που προέκυψαν κατά την υλοποίηση και τυχόν καθυστέρηση της ενεργοποίησης του Προγράμματος,

Επιπλέον, προβλέπονται η προθεσμία ολοκλήρωσης της διαδικασίας και υποβολής των εκθέσεων ενδιάμεσης επανεξέτασης των προγραμμάτων και το αναμενόμενο αποτέλεσμα της έκθεσης ενδιάμεσης επανεξέτασης αυτής, το οποίο περαιτέρω και αναλόγως των συμπερασμάτων της έκθεσης ενδιάμεσης επανεξέτασης δύναται να οδηγήσει είτε σε αναθεώρηση του προγράμματος [παρ. 3 άρθρου 18 ΚΚΔ], είτε σε πρόταση μη αναθεώρησης τούτου [πρώτο εδάφιο παρ. 4 άρθρου 18].

Επιπλέον,

Στις 20 Σεπτεμβρίου 2025 τέθηκαν σε ισχύ οι τροποποιήσεις των κανονισμών της Πολιτικής Συνοχής για την προγραμματική περίοδο 2021–2027, και συγκεκριμένα:

☐ Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1914 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2025, για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056, που αφορούν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ).

☐ Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1913 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2025, για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1057, που αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+(ΕΚΤ+).

Οι εν λόγω Κανονισμοί αποσκοπούν στην ενίσχυση της ευελιξίας και των κινήτρων προς τα κράτη μέλη, προκειμένου να διευκολυνθεί —μέσω της διαδικασίας ενδιάμεσης αναθεώρησης— η ανακατανομή των πόρων των προγραμμάτων της Πολιτικής Συνοχής προς τις ακόλουθες νέες στρατηγικές προτεραιότητες ανά Κανονισμό/Ταμείο :

Καν (ΕΕ) 2021/1058 (ΕΤΠΑ/ΤΣ):

- ☐ η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και η απανθρακοποίηση της οικονομίας
- ☐ η στήριξη της άμυνας και της ασφάλειας και η ενίσχυση της πολιτικής ετοιμότητας
- ☐ η οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση
- ☐ η ασφαλής πρόσβαση στο νερό, η βιώσιμη διαχείριση και η ανθεκτικότητα των υδάτινων πόρων

☐ και η επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης

Καν (ΕΕ) 2021/1056 (ΤΔΜ):

- ☐ επενδύσεις σε έξυπνη και βιώσιμη τοπική κινητικότητα
- ☐ επενδύσεις στην αναγέννηση και την απορρύπανση εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων

☐ προώθηση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση

☐ υποστήριξη συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας

Καν (ΕΕ) 2021/1057 (ΕΚΤ+):

☐ η ανάπτυξη δεξιοτήτων στους τομείς της πολιτικής ετοιμότητας, της αμυντικής βιομηχανίας και της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο

☐ η ανάπτυξη δεξιοτήτων στον τομέα της απανθρακοποίησης

Σημειώνεται ότι:

- Το ΕΚΤ+ χρηματοδοτεί τις δεξιότητες στους παραπάνω τομείς καθώς τις δεξιότητες STEP.

- Το ΕΤΠΑ χρηματοδοτεί τις δεξιότητες του Ειδ. Στόχου 1.4 που συνδέονται με τη RIS.

Το κανονιστικό πλαίσιο της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027 προβλέπει ενδιάμεση επανεξέταση το 2025, η οποία προσφέρει μια χρονικά κατάλληλη ευκαιρία για τον ανασχεδιασμό των προγραμμάτων. Στόχος είναι η αποτελεσματική αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων και η αξιοποίηση των αναδυόμενων ευκαιριών, ενισχύοντας την ανταπόκριση των προγραμμάτων στις προτεραιότητες της Ένωσης.

Στις 31 Μαρτίου 2025 ολοκληρώθηκε η (αρχική) διαδικασία υποβολής στην SFC, των εκθέσεων ενδιάμεσης επανεξέτασης και των προτάσεων αναθεώρησης.

Με την δεύτερη διαδικασία ενδιάμεσης αναθεώρησης 2025 τα Κράτη - Μέλη υποβάλλουν συμπληρωματική έκθεση επανεξέτασης με αιτιολόγηση των μεταβολών και νέας πρότασης αναθεώρησης, με σκοπό (κυρίως) την εισαγωγή των νέων ειδικών προτεραιοτήτων στα Προγράμματα της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027.

B. Αποτελέσματα της Ενδιάμεσης Επανεξέτασης προγράμματος Ιόνια Νησιά 2021-2027

Με βάση τα παραπάνω, από την Έκθεση Ενδιάμεσης Επανεξέτασης για το Πρόγραμμα «Ιόνια Νησιά 2021-2027» προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Σε ότι αφορά τον **Ειδικό Στόχο RSO1.3**, προτεραιότητα πρέπει να δοθεί, λόγω αναγκών των επιχειρήσεων, στη στήριξη της επιχειρηματικότητας μέσω πρόσβασης των επιχειρήσεων σε χρηματοδοτικά εργαλεία (πχ. τύπου ΤΕΠΙΧ ΙΙΙ).
- Σε ότι αφορά τον **Ειδικό Στόχο RSO2.2**, στο πλαίσιο του οποίου προβλέπονταν πιλοτική δράση για τη δημιουργία Ενεργειακών Κοινοτήτων, διαγράφεται, καθώς η δράση χαρακτηρίζεται από χαμηλό βαθμό ωριμότητας και δεν κατέστη εφικτό να ενεργοποιηθεί έως σήμερα. Οι πόροι του θα ενισχύσουν τη νέα Προτεραιότητα Π2Β - Ύδατα.
- Σε ότι αφορά τον **Ειδικό Στόχο RSO2.4**, μεταξύ άλλων φαινομένων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, έμφαση πρέπει να δοθεί στην αντιμετώπιση της **διάβρωσης που προκαλείται στον θαλάσσιο/παράκτιο χώρο** λόγω και της ανόδου της στάθμης της θάλασσας, εξοικονομώντας πόρους από δράσεις αντιμετώπισης κινδύνων που δεν συνδέονται με την κλιματική αλλαγή (ππ 061).
- Σε ότι αφορά τον **Ειδικό Στόχο RSO2.5**, λόγω των στοιχείων υποβάθμισης της ποιότητας και ποσότητας των υδατικών πόρων, που, σύμφωνα με εκτιμήσεις στο ΠΕΣΠΚΑ των Ιονίων Νήσων, θα επιφέρει η κλιματική αλλαγή, και που ήδη εντείνεται από την εποχική αύξηση της κατανάλωσης τους (θερινούς) μήνες της τουριστικής περιόδου, **χρειάζεται να ενισχυθεί ο τομέας διαχείρισης των υδάτων.**
- Σε ότι αφορά τον επικαιροποιημένο **Ειδικό Στόχο RSO2.5**, εισάγεται νέα διακριτή Προτεραιότητα Π2Β-Ύδατα, καθώς **ζητούμενο αποτελεί η ανθεκτικότητα υποδομών πόσιμου νερού απέναντι στις κλιματικές προκλήσεις**, συμπεριλαμβανομένου του περιορισμού απωλειών/διαρροών, καθώς και της προστασίας των υδάτινων σωμάτων από τη ρύπανση, και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας.

- Σε ότι αφορά τον **Ειδικό Στόχο RSO2.8**, διαγράφεται, όπως και η Προτεραιότητα Π2Α, προκειμένου για επαναπρογραμματισμό των πόρων στη νέα Προτεραιότητα Π2Β-Υδατα. Σχετικές Δράσεις για την Αστική Κινητικότητα δύναται να χρηματοδοτηθούν μέσω των ΣΒΑΑ στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου RSO5.1.
- Σε ότι αφορά τον νέο **Ειδικό Στόχο RSO2.11**, εισάγεται νέα διακριτή Προτεραιότητα Π2Γ, καθώς κρίσιμη είναι η στήριξη για οικονομικά προσιτές, ενεργειακά βιώσιμες κατοικίες, κυρίως μέσω της ανακαίνισης και ήπιας ενεργειακής αναβάθμισης παλαιών ιδιωτικών κατοικιών και δημόσιων κτιρίων, ιδίως για τις ευάλωτες ομάδες, με στόχο την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης και τη μείωση της ενεργειακής φτώχειας. Ενδεχομένως να εξεταστεί η λύση της εκχώρησης των πόρων του Προγράμματος σε κατάλληλο φορέα κεντρικής διαχείρισης, προκειμένου για τη βέλτιστη ωρίμανση και τον καλύτερο συντονισμό της υλοποίησης σχετικών δράσεων (στο πρότυπο της δράσης «Εξοικονομώ κατ' οίκον» της προγραμματικής περιόδου 2014-2020).
- Σε ότι αφορά τον **Ειδικό Στόχο RSO4.5**, έμφαση πρέπει να δοθεί και στη βελτίωση των υποδομών πρόνοιας της Περιφέρειας ειδικά για ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, λαμβάνοντας υπόψη την αναθεωρημένη Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη, την Εθνική Στρατηγική Αποϊδρυματοποίησης, καθώς και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των ΑμεΑ.
- Σε ότι αφορά τον **Ειδικό Στόχο RSO4.6**, καθώς η Περιφέρεια Ιόνιων Νήσων δέχεται μεγάλη τουριστική πίεση και αποτελεί ζητούμενο η βιώσιμη διαχείριση του τουριστικού προϊόντος, χρειάζεται να ενισχυθούν χρηματοδοτικά «ειδικές δράσεις τουρισμού» (πχ. τουριστική προβολή, λειτουργία DMO - Destination Management Organization), λόγω αυξημένων αναγκών στον τομέα, και με βάση την περιφερειακή Στρατηγική Βιώσιμου Τουρισμού που εκπονήθηκε πρόσφατα.

Τα παραπάνω ευρήματα οδηγούν στις εξής **βασικές κατευθύνσεις για την αναθεώρηση** του Προγράμματος Ιόνια Νησιά 2021-2027:

- **Ενσωμάτωση δύο (2) νέων Προτεραιοτήτων – Π2Β, Π2Γ** - με βάση τις νέες στρατηγικές προτεραιότητες της Ένωσης όπως αυτές αποτυπώνονται στον Κανονισμό 2025/1914 και αφορούν τους τομείς «Υδάτινοι πόροι» & «Προσιτή Στέγαση», αντίστοιχα.
- Στην **Προτεραιότητα 1**, μεταφορά πόρων προς τη νέα Προτεραιότητα Π2Β, καθώς και από τους Ειδικούς Στόχους RSO1.1 & RSO1.2 στον Ειδικό Στόχο RSO1.3, για παρεμβάσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας μέσω της πρόσβασης των επιχειρήσεων σε χρηματοδοτικά εργαλεία (πχ. τύπου ΤΕΠΙΧ ΙΙΙ).
- Στην **Προτεραιότητα 2**, μεταφορά πόρων προς τη νέα Προτεραιότητα Π2Β.
- Διαγραφή της **Προτεραιότητας 2Α** και του Ειδικού Στόχου RSO2.8 (βιώσιμη αστική κινητικότητα) και μεταφορά των πόρων της νέα Προτεραιότητα Π2Β.
- Στην **Προτεραιότητα 3**, μεταφορά πόρων προς τη νέα Προτεραιότητα Π2Γ.
- Στην **Προτεραιότητα 4Α**, μεταφορά πόρων προς τις νέες Προτεραιότητες Π2Β & Π2Γ, καθώς και εσωτερική ανακατανομή πόρων, ειδικότερα μεταφορά πόρων από τον Ειδικό Στόχο RSO4.2 στον RSO4.6 και στον RSO4.5.
- Στην **Προτεραιότητα 4Β**, προσαρμογές σε οριζόντιες δράσεις του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (ΥΚΟΙΣΟ) και του Υπουργείου Υγείας, καθώς και προσαρμογές σε

δράσεις ενεργητικών πολιτικών στο πλαίσιο του ESO4.1 ως προς τη διάσταση της συμβολής τους σε χωρικές στρατηγικές.

- Στην **Προτεραιότητα 5**, μεταφορά πόρων προς τη νέα Προτεραιότητα Π2Γ.
- Προσαρμογές στο μίγμα πολιτικής της λογικής παρέμβασης του Προγράμματος, με την προσθήκη /διαγραφή /επικαιροποίηση καθώς και την ανακατανομή πόρων μεταξύ (ενδεικτικών) τύπων δράσεων, εντός του ίδιου Στόχου Πολιτικής, με βάση την επικαιροποίηση του αρχικού σχεδιασμού, που ενισχύουν τη λογική παρέμβασης του Προγράμματος.
- Προσαρμογές στο σύστημα δεικτών του Προγράμματος, κυρίως ως αποτέλεσμα των μεταβολών σε χρηματοδοτικό επίπεδο, και σε κάποιες περιπτώσεις λόγω επικαιροποίησης του αρχικού σχεδιασμού ή αλλαγών στις υποθέσεις εργασίας.

Λεπτομέρειες για τις προτεινόμενες αλλαγές περιλαμβάνονται στην **έκθεση αιτιολόγησης της 1ης πρότασης αναθεώρησης** του Προγράμματος Ιόνια Νησιά 2021-2027, που ακολουθεί και επισυνάπτεται.

Επισυνάπτεται επίσης, το πλήρες κείμενο της **Έκθεσης Ενδιάμεσης Επανεξέτασης Προγράμματος Ιόνια Νησιά 2021-2027**.

Γ. 1^η Αναθεώρηση προγράμματος Ιόνια Νησιά 2021-2027 (σύννοψη αλλαγών)

Σε συνέχεια του κεφαλαίου -Β-, οι αλλαγές που προτείνονται στο Πρόγραμμα «Ιόνια Νησιά» 2021-2027, στο πλαίσιο της παρούσας αναθεώρησης, περιλαμβάνουν:

Π1: Ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας μέσω της προώθησης της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας & του ψηφιακού μετασχηματισμού

- Προσθήκη νέας δράσης για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με πιθανή χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων (πχ συμμετοχή της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας -ΤΕΠΙΧ ΙΙΙ), λόγω σχετικών αναγκών των επιχειρήσεων, με Δημόσια Δαπάνη 4εκ.€. Η δράση προστέθηκε στον Ειδικό Στόχο RSO1.3 (πρόκειται για τον Τύπο Δράσης 1.(iii).4: Υποστήριξη επιχειρήσεων για πρόσβαση στη χρηματοδότηση).
- Για την κάλυψη των παραπάνω χρηματοδοτικών αναγκών, πραγματοποιείται εσωτερική μεταφορά πόρων από τους υπόλοιπους Ειδικούς Στόχους της Π.1. Ειδικότερα:

- RSO1.1: Τύπος Δράσης 1.(i).1 «Στήριξη ερευνητικών φορέων για την προαγωγή της ερευνητικής δραστηριότητας στο πλαίσιο της RIS (ερευνητικές υποδομές/εξοπλισμός)»: Μειώνονται οι πόροι κατά 656.000€ Δ.Δ. από το π.π. 04 «Επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία, ...».
- RSO1.2: Τύπος Δράσης 1.(ii).1 «Ψηφιακές εφαρμογές στην επιχειρηματική δραστηριότητα»: Μειώνονται οι πόροι κατά 844.153€ Δ.Δ. από το π.π.013 «Ψηφιοποίηση των ΜΜΕ ...».
- RSO1.3:

α) Τύπος Δράσης 1.(iii).1: «Επενδυτικά σχέδια ΜΜΕ σε τομείς περιφερειακής διάστασης της RIS»: Μείωση πόρων κατά 999.847€ Δ.Δ.

β) Διαγραφή της δράσης «1.(iii).2: Δημιουργία δικτύων με επίκεντρο τους τομείς της «έξυπνης εξειδίκευσης»», συνακόλουθα αφαίρεση πόρων 1,0 εκ.€ Δ.Δ. από το π.π. 26 «Υποστήριξη συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας, ..», το οποίο και διαγράφεται από το Πρόγραμμα.

γ) Τύπος Δράσης 1.(iii).3: «Υποδομές στήριξης της επιχειρηματικότητας/ Επιχειρηματικά πάρκα»: Μείωση πόρων κατά 500.000€ Δ.Δ. από το π.π. 20 «Επιχειρηματική υποδομή για ΜΜΕ ...».

- Επιπρόσθετα, από την Π1 αφαιρούνται πόροι 1.985.351€ Δ.Δ. για τη χρηματοδοτική ενίσχυση της νέας Προτεραιότητας Π2Β (Υδατα). Οι πόροι αυτοί αφαιρούνται από τον RSO1.2 και τον Τύπο Δράσης 1.(ii).2 «Παροχή Ψηφιακών υπηρεσιών δημόσιου χαρακτήρα»/ π.π.016 «Λύσεις ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές για κυβερνήσεις».
- Οι προαναφερθείσες αλλαγές στα χρηματοδοτικά στοιχεία επηρεάζουν ανάλογα και το σύστημα δεικτών της Π1. (βλ. κεφάλαιο 3.2.3).
- Παράλληλα, γίνονται σχετικές λεκτικές παρεμβάσεις στο κείμενο του Προγράμματος (προσθήκη δράσης για το ΤΕΠΙΧ ΙΙΙ, διαγραφή δράσης για τη δημιουργία δικτύων, αναδιατύπωση του τύπου δράσης για τη «Στήριξη επενδυτικών σχεδίων ΜΜΕ»³).

Π2: Προστασία του Περιβάλλοντος, Αειφόρος Ανάπτυξη, Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής

- Στο πλαίσιο του RSO2.1 και των παρεμβάσεων για εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσιες υποδομές, αφαιρούνται πόροι ύψους 0,3εκ.€ Δ.Δ. για την ενίσχυση της νέας Π2Β. Η εν λόγω μείωση δεν επιφέρει ουσιαστικές αλλαγές στον προγραμματισμό της δράσης.
- Διαγράφεται ο RSO2.2 στο πλαίσιο του οποίου προβλέπονταν πιλοτική δράση για τη δημιουργία Ενεργειακών Κοινοτήτων στην Περιφέρεια. Η δράση χαρακτηρίζεται από χαμηλό βαθμό ωριμότητας και δεν κατέστη εφικτό να ενεργοποιηθεί έως σήμερα. Οι πόροι που εξοικονομήθηκαν (1εκ.€ Δ.Δ.) ενισχύουν τις νέες Προτεραιότητες (και ειδικότερα την Π2Β - Υδατα).
- Στο πλαίσιο του RSO2.4 και του Τύπου Δράσης 2.(iv).2 «Διαχείριση κινδύνων μη σχετιζόμενων με το κλίμα», π.π.061 «Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων για φυσικούς κινδύνους μη σχετιζόμενους με το κλίμα», αφαιρούνται πόροι ύψους 4.117.647€ Δ.Δ. για την χρηματοδοτική ενίσχυση της νέας Π2Β (όπου συμπεριλαμβάνονται και δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή με έμφαση στη διάβρωση των ακτών).

³ Σημειώνεται, ότι στο πλαίσιο του ΕΣ 1.3 εκτός των προδιαγεγραμμένων δράσεων ενδέχεται να χρηματοδοτηθούν και παρεμβάσεις που θα λειτουργούν συμπληρωματικά στις οριζόντιες δράσεις του τομεακού προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» καθώς και δράσεις στήριξης των ΜμΕ που συμβάλλουν στην υποστήριξη του παραγωγικού οικοσυστήματος και στις αναπτυξιακές της προτεραιότητες της ΠΙΝ. Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή των δράσεων ενισχύσεων ΜμΕ οριζόντιου χαρακτήρα, θα γίνεται στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

- Στο πλαίσιο του RSO2.5 και ειδικότερα στη δράση για τα ύδατα-πόσιμο νερό γίνονται «λεκτικές προσθήκες» στο κείμενο του Προγράμματος για εκπόνηση μελετών/ σχεδίων/πλάνων ολιστικής προσέγγισης σε επίπεδο Νομού, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων του νόμου 5037/2023.

Π2Α. Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας

- Διαγράφεται ο RSO2.8 και συνακόλουθα και η Προτεραιότητα 2Α, προκειμένου να ενισχυθεί η νέα Π2Β (Υδατα). Επισημαίνεται ότι έως σήμερα δεν είχε ενεργοποιηθεί ο σχετικός Ειδικός Στόχος.

Π4Α: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη βελτίωση υποδομών

- Στο πλαίσιο του RSO4.2 μειώνονται οι πόροι για υποδομές της α', β' & γ' θμιας εκπαίδευσης (π.π. 122, 123) κατά 6,4εκ.€ Δ.Δ. προκειμένου να χρηματοδοτήσουν: με 1εκ.€ Δ.Δ. τον RSO4.6 και το νέο π.π.165 (Τουρισμός), καθώς και 5,4 εκ.€ Δ.Δ. τη νέα Π2Γ – Στέγαση. Αν και ο τομέας της εκπαίδευσης (ειδικά για α' & β' θμια), καταγράφει σημαντικές ελλείψεις, η μείωση των προγραμματισμένων πόρων του ΕΣ οφείλεται κυρίως στην αδυναμία των δυνητικών Δικαιούχων για ωρίμανση έργων (υφιστάμενες κτηριακές υποδομές, αδειοδοτήσεις κλπ). Παράλληλα, εκτιμάται ότι οι πόροι που απομένουν (περίπου 8 εκ.€ ΔΔ) υπερκαλύπτουν τις σχετικές ανάγκες, με βάσει το σχετικό ενδιαφέρον που έχει εκδηλωθεί (σε συνδυασμό με τον απαιτούμενο βαθμό ωριμότητας).

Αναφορικά με την μείωση των πόρων για την γ' θμια εκπαίδευση (κατά 1εκ.€ ΔΔ ή 850χιλ.€ ΚΣ), σημειώνεται ότι από την εξειδίκευση του αρχικού σχεδιασμού διαφοροποιήθηκε το μίγμα των παρεμβάσεων και ένα σημαντικό τμήμα αυτών που αρχικά προβλέπονταν να αφορά υποδομές, εν τέλει αφορά εξοπλισμό (είδος δράσης με χαμηλότερο κόστος συγκριτικά με μια υποδομή). Ως εκ τούτου, δόθηκε η δυνατότητα, να επανα-προγραμματιστούν οι πόροι για την εν λόγω κατηγορία παρέμβασης και ένα περιορισμένο τμήμα αυτών να ανακατευθυνθεί προς την κάλυψη αναγκών σε άλλους τομείς.

- Στο πλαίσιο του RSO4.5 γίνεται προσθήκη δράσης για τη χρηματοδότηση υποδομών πρόνοιας, με έμφαση σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού-κυρίως ΑμεΑ (πρόκειται για τον Τύπο Δράσης 4Α.(ν).2: Βελτίωση των υποδομών πρόνοιας). Συνακόλουθα προστέθηκε το π.π. 127, ενώ η δράση χρηματοδοτικά ενισχύθηκε με 0,5 εκ.€ Δ.Δ., τα οποία αφαιρέθηκαν από τη δράση υποδομών υγείας (π.π.128). Επίσης, από την ίδια κατηγορία δράσης (υποδομές υγείας) και το π.π.128 μετακινήθηκαν 88.235€ Δ.Δ. για την χρηματοδοτική ενίσχυση της νέας Π2Γ.

- Στο πλαίσιο του RSO4.6 γίνεται προσθήκη δράσεων για τη χρηματοδότηση «ειδικών δράσεων τουρισμού» (τουριστική προβολή, λειτουργία DMO - Destination Management Organization κλπ), λόγω αυξημένων αναγκών στον τομέα (βασικό τομέα δραστηριοποίησης της Περιφέρειας) και με βάση την Περιφερειακή Στρατηγική για Βιώσιμο Τουρισμό που εκπονήθηκε πρόσφατα. Συνακόλουθα προστίθεται το π.π. 165, ενώ χρηματοδοτικά η δράση ενισχύεται με 2,0εκ.€ Δ.Δ. Οι πόροι αυτοί μετακινήθηκαν από: α) την δράση του «πολιτισμού» εντός του ίδιου ΕΣ (-1,0εκ.€/ π.π.166), β) τις υποδομές γ'θμιας εκπαίδευσης (- 1,0 εκ.€/ π.π.123) στο πλαίσιο του RSO4.2.
- Επίσης, για τις νέες ανάγκες που έχουν προκύψει έγιναν κατάλληλες λεκτικές προσαρμογές στο κείμενο του Προγράμματος.

Π4Β: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού

- Στο πλαίσιο του ESO4.6 διαγράφηκε η δράση των ΚΔΑΠ ΣΤΕΜ, καθώς θα ενσωματωθεί στη λειτουργία των ΚΔΑΠ στο πλαίσιο του ESO4.11. Οι πόροι που συνδέονταν με την εν λόγω δράση (07εκ.€ Δ.Δ.) αφαιρέθηκαν από τον ESO4.6 και ενσωματώθηκαν στον ESO4.11 (π.π.148).
- Στο πλαίσιο του ESO4.11 έγινε επικαιροποίηση του αρχικού σχεδιασμού σε ό,τι αφορά τις δράσεις κοινωνικής ένταξης αρμοδιότητας Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (ΥΚΟΙΣΟ) και Υπουργείου Υγείας. Επίσης, αυξήθηκε η Δ.Δ. του εν λόγω ΕΣ, λόγω μεταφορά πόρων από τον ESO4.6 (όπως αναφέρθηκε παραπάνω). Στο πλαίσιο αυτό:
 - ο Οριστικοποιήθηκε το πλαίσιο χρηματοδότησης των κοινωνικών δομών (Κέντρα Κοινότητας, Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών, Δομές καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών, ΣΥΔ, ΚΔΗΦ, ΚΗΦΗ) για τα επόμενα έτη από το Πρόγραμμα και έγιναν σχετικές προσαρμογές πόρων.
 - ο Επεκτάθηκε χρονικά η χρηματοδότηση της δράσης «Πρώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για τη πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης»⁴
 - ο Διαγράφηκαν δράσεις οι οποίες θα χρηματοδοτηθούν από άλλες πηγές χρηματοδότησης (κυρίως από εθνικούς πόρους).⁵
 - ο Επικαιροποιήθηκαν οι δράσεις του τομέα υγείας, με βάση νεότερα στοιχεία της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Υπ. Υγείας (πχ. προσθήκη νέων δράσεων Ψυχικής

⁴ Η ένταξη σε βρεφονηπιακούς σταθμούς θα συνεχιστεί από το 2027-2028 με αμιγώς εθνική χρηματοδότηση και θεσμικό πλαίσιο που θα επαναπροσδιοριστεί, ενώ στα ΚΔΑΠ/ΚΔΑΠΣΤΕΜ & ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ θα συνεχιστεί κανονικά με συγχρηματοδοτούμενους πόρους έως και την περίοδο 2028- 2029).

⁵ Συνοπτικά: Υλοποίηση σχεδίων του μετασχηματισμού των υπηρεσιών για την από-ίδρυματοποίηση παιδιών, Ανάπτυξη ξενώνων άμεσης υποδοχής και βραχείας φιλοξενίας προς αναδοχή, Δράσεις για την πρώθηση του θεσμού της αναδοχής, πρόγραμμα κοινωνικού φροντιστή και προσωπικού βοηθού.

Υγείας και Μακροχρόνιας Φροντίδας), λεκτικές προσαρμογές στη δράση των ΚΟΜΥ, κλπ, με τις ανάλογες προσαρμογές πόρων.

Π5: Προώθηση της βιώσιμης και ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης

- Στο πλαίσιο των RSO5.1 & RSO5.2 μειώθηκαν οι πόροι συνολικά κατά 8.892.514€ προκειμένου να χρηματοδοτηθεί η νέα Π2Γ- Στέγαση.

Οι προτεινόμενες αλλαγές παρουσιάζονται αναλυτικά στα επισυναπτόμενα κείμενα:

- **Αιτιολόγηση της αναθεώρησης Προγράμματος Ιόνια Νησιά 2021-2027** και λοιπά συνοδευτικά έγγραφα (όπως **Πρόγραμμα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ 2021-2027**, με διακριτές αλλαγές)

Επιπλέον των ανωτέρω προτεινόμενων αλλαγών (εντός του πλαισίου της Γραπτής διαδικασίας) προτείνεται:

-η προσθήκη στον Κατάλογο έργων Στρατηγικής Σημασίας της πράξης «Αναβάθμιση Δημοτικού Θεάτρου Κέρκυρας & διαμόρφωση υπαίθριων χώρων» που ενσωματώνει τις κατευθύνσεις του Νέου Ευρωπαϊκού Bauhaus (N.E.B.)

Με βάση όλα τα ανωτέρω

ΕΙΣΗΓΟΥΜΑΣΤΕ

1. Την Έγκριση της 1ης Αναθεώρησης του Προγράμματος «Ιόνια Νησιά 2021-2027».
2. Την εξουσιοδότηση της ΕΥΔ να προβεί σε ενδεχόμενες τροποποιήσεις που θα προκύψουν από τη Γραπτή Διαδικασία, ή/και από διαβούλευση με την Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) κ.α.

Στο πλαίσιο της γραπτής διαδικασίας ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδος (ΣΕΠΕ) απέρριψε την εισήγηση.

Επίσης ο εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων (ΚΕΕ) ενέκρινε «ΜΕ ΕΠΙΦΥΛΑΞΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΩΔΙΚΟ 013 ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ»

Λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές προβλέψεις του Κανονισμού Λειτουργίας της Επ.ΠΑ. και τα αποτελέσματα της διαδικασίας μέσω της επιχειρησιακής πλατφόρμας «ΔΙΑΥΛΟΣ», η Επιτροπή Παρακολούθησης

Αποφασίζει κατά πλειοψηφία

1. Την Έγκριση της 1ης Αναθεώρησης του Προγράμματος «Ιόνια Νησιά 2021-2027».
2. Την εξουσιοδότηση της ΕΥΔ να προβεί σε ενδεχόμενες τροποποιήσεις που θα προκύψουν από τη Γραπτή Διαδικασία, ή/και από διαβούλευση με την Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) κ.α.

Η απόφαση αυτή έλαβε τον αριθμό **12-2025/ΓΔ.**

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής Παρακολούθησης

Ιωάννης Τρεπεκλής
Περιφερειάρχης Ιονίων Νήσων

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ"
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Κέρκυρα 22.12.2025
ΒΙΚΕΝΤΙΑ ΛΑΜΑΚΙΑ

12^η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΕΠ «ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ» 2021-2027 – Γραπτή Διαδικασία